

# Tygodnik krakowski

Wychodzi dwa razy  
w tydzień to jest w  
Niedzielę i Czwartek  
o godzinie 6 wieczorem,  
w drukarni JÓZEFA  
CZECHA.

Przedpłata kwartalna  
wynosi zł 15 numer  
pojedynczy gr. 20.

NIEDZIELA.  
dnia 20 Kwietnia 1834.

PISMO POSWIĘCONE

LITERATURZE I WIADOMOŚCIOM POLITYCZNYM.

## L I T E R A T U R A.

CONCHILIOLOGIE FOSSILE ET APERÇU GEOGNOSTIQUES FORMATIONS DU PLATEAU WOŁHYNI-PODOLIEŃ PAR FREDERIC DU BOIS DE MONTPEREUX. Avec huit planches et une Carte. (Opis skamieniałości i rzut oka geognostyczny na formacje płaskowzgórza wołyńsko-podolskiego.) Berlin 1831 in 4to str. 76.

Od niedawnego czasu rozpoczęto badać z wszelką ścisłością budowę warstw krajów polskich, a chociaż posiadamy opisy dawniejsze, takowe nieodpowiedziały, ani żądaniom olbrzymim krokiem postępującej geologii, ani dokładnie rozchodziły w szczególności, które tę umiejętność w naszym czasie zupełnie przykształciły. P. Du Bois de Monpéreux rozpoznawał skały tworzące posadę Wołynia i Podola i doszedł do wniosku, że największą część tych krajów, okrywają utwory młodego powstania, morze zatem przedpotopowe dłużej tam było, aniżeli np. w okolicach Krakowa, gdzie wapienie okolicznych gór, a zatem i równin, które tegoż rodzaju skały ziemia urodzajna okrywa, w nierównie dziwniejszym czasie osadziły się z morza powszechnego, okrywającego kiedyś teraźniejsze lądy Europy, a zapewne i innych części świata. Góry Wołynia należą do skał nazwanych napływowemi (formations tertiaires). Pierwsze poszukiwania wspomnianemi utworami winne umiejętności dwóm uczonym, których imiona do ozdób narodu francuzkiego należą Cuvierowi i Alexandrowi Brongniart. Ich badania noszą na sobie cechę doskonałości, a późniejszym badaczom nad utworami napływowemi pozostało tylko w spadku okazać, że winnych okolicach, tym prawom uległy osady, jakie Cuvier i Aleks. Brongniart odkryli. — W każdym nowém odkryciu, jest wszakże pewna niedokładność: długo rozumieli geologowie, że różnorodne warstwy skał napływowych, właściwe są okolicom Paryża, alisci w skutku poszukiwań okazały się też w wielu bardzo krajach a mianowicie, w Anglii, w Niemczech, we Włoszech; a P. Dubois okazał że skały napływowe Wołynia i Podola, większe prawie zajmują przestrzenie, aniżeli w którymkolwiek bądź kraju europejskim. Z dołączonej mapy można ich rozciągłość poznać, odsyłamy do niej chęć mających bliższego poznania tych formacji. Dzieło w mowie będące składa się z dwóch części; pierwsza zawiera krótkie wymienienie skał będących na Wołyniu i Podolu; druga poświęcona jest opisowi skamieniałości, wylito grafowanych wybornie na 8 tablicach.

Część geologiczna za nadto krótka, nie stawia nas w możności zrobienia sobie dokładnego obrazu tego kraju, a tak pozostaje jeszcze obszerne pole

do badań geologom. Ani stosunku skał do siebie niemasz wyjaśnionego, ani wykazuje podobieństwa lub odmiennosci warstw Wołynia i Podola z francuzkimi i włoskimi wskazanego. Część drugą wypracował autor z nierównie większą ścisłością, ale powołanie tygodnika niepozwala nam wchodzić w szczegóły, nadmienimy że p. Dubois odkrył wielką ilość nowych gatunków, polskim krajom właściwych i te wymienimy, odsyłając miłośników geologii do samegoż dzieła. Skamieniałości nowe poniżej w przypisie umieszczamy. (1)

Wszakże p. Deshayes wliście do Leopolda Bucha pisany (Jahrbuch des Mineralogie, Geognosie, und Petrefactenkunde von Leonhard und Bronn z roku 1832 str. 283 N. 5) zarzuca autorowi opisu skamieniałości Wołynia i Podola; niedokładność w zdeterminowaniu gatunków; ze 112 bowiem, 49 jest źle oznaczonych. Zapewne niektóre gatunki za nowe podane upadną: znaczna jednakowoż liczba pozostanie, najprzód nas Wołynie i Podolu poznana. Kończąc tę wiadomość zapewne nie od rzeczy będzie wspomnieć, o przedsięwzięciu p. Puscha, znakomitego autora opisu geologicznego Polski, który pracuje nad wydaniem opisu skamieniałości Polsce właściwych. Największą część materiałów do tegoż otrzymał p. Pusch z wioski Korytniczy pod Pinczowem i z Rogoźnika i Szafflar wiosek leżących niedaleko Nowego Targu w Karpatach. —

### I Z A

#### POWIEŚĆ Z CZASÓW JAGIELŁY

PIEŚŃ TRZECIA.

Słońce błysnęło na wschodzie  
Wrzawa w wojewody grodzie  
U bramy otwartej woźni  
Na halabardach oparci  
Stoją baczni i ostrożni  
Ten natrętne tłumy karci

- (1) Cyclostoma Białozurkense, C. rotundatum, C. planatum, C. scalare, Cerithium irregulare, Trochus Podolicus, Tr. quadristriatus, Tr. semigranalatus, Tr. Buchii, Tr. dubius, Tr. detritus, Solarium quadristriatum, Melania reticula, M. spiralisissima, M. Ropii, M. pupa, Cancellaria macrostoma, Emarginula fenestrella, Balanus Wolhynicus, Psamobia rugosior, Cyclas globus, C. triangularis, Venus modesta, Modiola navicula, M. faba, Cucullea alata, Mytilus plebejus; Cardium lithopodolicum, Pecten Angelicae, P. Malvinae, P. alternans, P. gloria maris, P. flavus, P. pulchellinus, P. Makowii, P. diaphanus, P. rectangularis, Ostrea latirostris.

Ten drzewcem odpycha lud,  
Ale rycerz gdy się zbliży,  
Halabardę on unieży,  
Wraz z giermkami wpuszcza w gród.

Próżny w środku jest podworec,  
Za szrankami ludzi tłum,  
Wre ich rozchowoju szum,  
I gdzie tylko okiem spojrzeć.  
Patrzą głowy z okien gmachu,  
Patrzą z ganków, patrzą z dachu,  
W licznym siwych starców gronie.

Co przybyli na zabawę,  
Wojewoda zajął ławę  
Na krążanku lewej stronie. —

W prawo ława jest niewiescia,  
Tam gdy okiem rzuci widz,  
Dziesięć białych ujrzy lic,  
I niebieskich ócz dwadzieścia;

A cudne niewiastek stroje  
Zywe, jasne, dalej bledna,  
Mniemałbyś, że farby swoje  
Posplatały w tęczę jedną. —

Niby róże wśród ogroda  
Na grzędeczce kwitną w dół;  
A w tym gronie pięknych róż

Zona wojewody młoda,  
Zda się pośród róż fijołkiem,  
Bo twarzyczkę z krasnym czołkiem,  
Niebieskim obwiała rąbkami

Milczy, pieści się gołębkiem  
Który na jej dłoni siedzi  
Zda się, myśli coś głęboko,  
Zda się, w bramie ma swe oko

Wjeżdżających twarze śledzi. —  
Inne szepcą, lecz po cichu  
To ucichną; znów o cisze

Bryzgnie czasem plusk uśmiechu,  
Tęczę niewiast rozkołysze. —  
Wtenczas jak sąsiednie trawki

Otrą szatek się rękawki,  
I atłasy zaszeleszcza  
A ten szelest ich atłasów

Gdyby szelest młodych lasów,  
Gdy się z nimi wiatry pieszczą. —  
Róg zawarczał, i znów cisza

Każdy oko na dół zwięsza  
Patrzy, słucha; z po za szranków  
Dwóch rycerzy konno, zbrojnie,  
W srodek pola mkną spokojnie.

Woźny wrzeszczy: Jan z Habdanków  
Z nim Brogłowski o to stawia  
Grzymalczyka nosi herb,  
Ni miecz jego ani sława

Niema skazy, niema szczerb. —  
Objechali pole w koło,  
A gdy rogi znów zawarczą

Staną oba czołem wesoło  
I żelazną strą się tarczą.

A Brogłowski znów odskoczy  
Habdank dzielnym mieczem składa  
Na kark napastnika wsiada,  
Już go cisnie, już go tłoczy.

Tamten rzucił tarczę swą,  
Zawiódł drzewo swe hartowne  
Oba się nawzajem prą  
Długo siły obuch równe,

Nie wie lud, wygrana czyja,  
A w tym Habdank bufat wzniosł,  
Siekł, Brogłowski w rece już  
Trzyma kawał tylko kija.

Ale ręka tym odłomkiem  
Piers Habdanka tak ubodła  
Ze się Habdank stoczył z siodła.  
Okrzyk ludu wstrząsnął zamkiem

A w tym znów zawarcza  
Wjeżdża w czarnym maż kirysie  
Z czarnym chełmem, czarna tarcza  
Słowo Czarny, ma w napisie

Woźny krzyczy, to Zawisza.

Zaszumiła ludu cisza,

Głos się taki w koło szerzy:

» Ha czarnemu któż wystarczy

» Któryż, któryż to z rycerzy

» Dotknie się czarnego tarczy?

Czarny drzewiec w ziemię wbił,

Staną pod niewieścim gankiem

Zaś Brogłowski wraz z Habdankiem

Skłonią czoło — idą w tył.

I znów szmer wybucha z ciszy,

Głos się taki w tłumie szerzy,

Niema równego Zawiszy.

Zaden jemu nie wystarczy

Zaden nie śmie to z rycerzy

Dotknąć się czarnego tarczy?

Róg zawarczał — milknie szum,

W bramę patrzy oczu tłum,

Jedzie w białej maż zbroicy,

Pod nim konik stąpa biały,

Przez żelazną nic przyłbicy

Białe lica przeglądały,

Postać jego smągła, cienka,

I dziecinna zda się ręka

Ani żelazem okuta,  
Jeno pajęczyna druta. —

Tłum niepoznał jego twarzy

Na woźnego bo wołano:

Rycerza nam ogłos miano

Co się z czarnym mierzyć waży,

Woźny krzyczy: "jest szlachcicem

» Proszę woźnemu uwierzyć

» Pragnie utajonym licem

» Z czarnym się Zawiszą zmierzyć."

Któż to taki? szmerze lud

Zacny jego pewnie ród,

Ta odwaga — meztwa tyle,

Dowodzi że w jego żył

Nieposlednia płynie krew —

Godzien stanąć z czarnym w rzędzie

Bo tak było — i tak będzie

Dobry owoc — z dobrych drzew —

Znak zapasu dają kotły

Ucina się ludu gwar,

Już się włócznie obu splotły

Już się czarny z białym stali

I gadają tak rycerze:

» Nie zdoła czarnemu sprostac. —

A niewiasty litość bierze

Patrząc na białego postać: —

» Młodociane siły masz

» Ty czarnemu musisz ulec

» Ach Zawisza to krogulec

» A gołębkiem biały nasz

» Choćby serce miał najchrobsze

» Ręka sercu nie wystarczy

» Rozsypie się biała tarcza

» Kiedy się o czarna otrze. »

Ledwie rzekły, spojrze tam,

Rycerz czarny stoi sam,

Biały już na ziemi był

Jedną rękę w piasek wrył

Drugiej palce konia dzierża;

Chełm odbiegwał jego głowę

Skorupy jego stalowe

Rozrzucone w piasku leżą. —

I młodziana widzę lice

Białe, jeno brwi obwiazka

Łukiem ocienia zrenice

Zniej się krwi wysuwa wstążka.

Czarny zwalczył przeciwnika!

Wygrał walkę tak przeważną

Lud mu hołdem nie wykrzyka

Twarzą litosną przyjazną,

Patrzy na młodziana twarz. —

Wgronie niewiast i rycerzy

Z ust do ust to słowo bieży

To Milank o młody nasz.

Iza milczy, bławy rąbek  
Mowę twarzy jój pokrywa,  
Ale patrzcież, jój gołąbek  
Zatrzepoce się, i zrywa,  
Leci, leca za nim oczy,  
On na dworca złata pole,  
Nad Mielankiem w koło toczy  
I usiada mu na czole.—

Wszystko woła "a to pięknie  
Gołąb poznał cię Mielanku."  
A tam z góry, a tam z ganku,  
Jęk stłumiony z ust wycieknie  
I na Izę pojrzy każdy,  
Szczepce, "Izy to gołąbek,  
Bliższe niewiasty przez rąbek  
Dwie widzą w jej oczach gwiazdy,  
Słyszą serce jak kołata,  
I dostrzegły jak jój szata,  
Co do piersi jój przylęga,  
To zakłęsa, — to się dzwiga.—

A w tém głos uderzył z ganku  
Głos to wojewody groźny.

I wraz skoczył na plac woźny  
Woła, "obacz się Mielanku

» Bedziesz się potykać jeszcze

» Woźny podda nowe groty,

» Jeśli niema zaś ochoty

» Ustąp z pola — ja obwieszczę—

» Zawisza na harc wyzywa

» Wszystkich razem i z osobna

» Kto ma przybyć — niech przybywa.

» Inaczej pani nadobna

» Zejdzie na dół do poręczy

» Zawiszy czoło uwienięzy.—

Lecz Zawisza w słowo wpadł,

Głos mu twardo, sucho ciekł,

Ze go słysząc, byłbyś rzekł.

Z gęby jego ze bił grad.

» Ha przysięgam na mą brodę

» Ze nie sięgnę po nagrodę

» Wzdy bym sławie przyniósł szwank

» Gdybych ten wianeczek nosił,

» I odbierał za to dank

» Pacholecia zem zmiełosił.

» Sprawy moje niepowszednie

» Znają Awiniony, Wiednie;

» Lata o mnie w świecie wieść

» Kiedym Turków gniótł z cesarzem

» Na tę włócznie jednym razem

» Łbów pogańskich nawłókił szesć. —

» I choć chełpić się nie lubię,

» Ile włosów na mym czubie,

» A obrosłem gęstą wełną,

» Choć pół wieku, życia, jazdy,

» Oto mógłbym włos mój każdy,

» Z listkiem wawrzynowym splęść,

» Jeszcze miałbym w garsci pełno

» Tylem zebrał wianków liśc.

» Więc ja niechcę wianka, z pola

» Stąpię, lecz jeżeli wola

» Niech nadobna pani dłoń

» Młodziana opase skroni.

» Czarny cenę go wysoko

» Bo mu w walce patrzył w oko;

» Niepoślednie jego meztwo

» Niepowinno pójść daremna

» Clubniejsza przegrana ze mną

» Z tysiącami, niż zwycięstwo." —

Lecz gospodarz znów zagada

Nie dobra Zawiszy rada,

Bo nagany wart zuchwały

Ze się z wami w walce mierzył

Dosyć już dla niego chwały

Waszą tarczę że uderzył. —

A zwracając, twarz ku woźnym

Rzecz do nich słowem groźnym :

» Obaczcie, ten dzieciak ranny

Którzy tutaj mniej potrzebni

Niech go wiodą do łaziebni,

Do gorącej wsadzą wanny;

Członki gdy się w warze skapia

Bóle od nich wsze odstapia. —

Wstał Mielanko z skroni rannéj,

Sączyły się krwi kropelki

Jak z pękniętej czary szklannéj

Ciekłą miodowe bąbelki. —

Lecz postąpić nie był zdolny

Więc go jeden woźny wiódł.

Drugi przodem idąc bódł

W tłumie ludu przechód wolny. —

A nad tłumem, nad tym zgietkiem

Gołąb uleciał skrzydełkiem

I znów wraca i nad czołem

Polatywał wciąż Mielanki

Zda się stróżem być aniołem

Danym jemu od kochanki. —

Jakie czucie JZA wzrusza?

Cierpi — słabnie — czy jój dusza

Wpłynęła — w ciało młodziana.

Mielanki ją boli rana?

A ta rana w jednéj brwi,

Dwa zabija życia człeczce,

Ile z czoła zronił krwi

Tyle z twarzy jój wyciecze. —

Z krwią się zsuwa czerwien lic

Jagoda zbielała — bladła

I otruchlał wszelki widz

JZA w sen omdlenia wpadła. —

A. Gorceyński.

N. 10 zeszłorocznych Rozmaitości lwowskich zawiera następujący artykuł, który ponieważ dotyczy się miasta naszego, nie wahamy się go przedrukować.

Z Krakowa d. 29 Stycznia 1855. — Byłem dziś na zamku: zawsze ten sam; jak chmury gromami brzemienne, tak wieki burzliwe przeszły wedle jego murów, szanując jego całość odwieczną, jego urok historyczny. Co większa, w tych nawet czasach zaczęto obmyślać środki przywrócenia obumarłej świetności grodu tego; wygotowany jest przez budowniczego p. Lanczi plan odnowienia zamku (i składowki w tym celu już rozpoczęte), a samą górę Wawelu, tyle już zrównano, iż stanowi domiar plantacji, otaczających teraz tę dawną królów polskich stolicę; lecz w najlepszym zamiarze błędzić można: przez plantowanie Wawelu, tyle zabezpieczające, tyle zdobiące mury zamkowe, tę murowaną kronikę naszą, wyświadczono rzetelną przysługę dziejom narodowym, przy czém jednak, wyrządzono ich pierwiastkom bolesną krzywdę; któżby uwierzył? Smoczą jamę, jaskinię Krakusa, zasklepieno zupełnie, ślad jój zasypano... już dziś wędrowny potomek przedchrześcijańskich Sławian nie może przez tę mityczną bramę, puszczać w krainę bajecznych dziejów naszych; i czemuż ją zawarto? czyliż ta skalista rozpadlina groziła usunięciem góry, lub rumowiskiem zamku? bynajmniej; ten przyrodzony sklep, jak tyle wieków niezachwiany istniał, tak i dziś istnieje, tylko ręka ludzka zasklepiła go do szczytu. Czyż nie lepiej było otwór jego poręczyć do koła otoczyć? aby kto wewnątrz nie wpadł, a ciekawy mógłby zajrzeć lub na dno zstąpić; lecz to się jeszcze odstać może....

\*) W 27 nrze pisma naszego, uprzedziliśmy wprawdzie czytelników Tygodnik rzadko da poezji przystęp: tłómacząc się jedynym polskim geniuszem i dwoma wieszczami narodowymi: niepokazał się dotąd gonisz drugi, mimo czterech tego roku wyszłych w Polsce noworoczników, poezji; te z nich wszakże wyższą mają wartość, których poezye osnowane są na dziejach narodowych, podaniach i pieśniach gminnych: ilekroć zatem zdarzą się nam poezye podobnej treści, przedmiotu i wartości, chętnie je w tygodniku umieszczać będziemy czasami.

## WIADOMOSCI POLITYCZNE.

**RZECZ POSPOLITA KRAKOWSKA.** W dniu 15 b. m. odbyło się posiedzenie prywatne towarzystwa naukowego połączonego z uniwersytem jagiellońskim na którym odczytali rozprawy: i dr. Trojański Felix o zapatrzeniu się niewiast, a profesor licealny dr. Kulawski Walenty o dziejach szląskich. Przytomni członkowie towarzystwa ubolewali, że piękna rozprawa lekarska dra. Trojańskiego, miała tak nie licznych słuchaczy znawców tej nauki.

**ROSSYA, z PETERSBURGA** dnia 2 Kwietnia. Z powodu odezwy P. kijowskiego wojennego, podolskiego i wołyńskiego generał-gubernatora do p. ministra sprawiedliwości i na zdanie komitetu pp. ministrów, N. Cesarz Jmć. w dniu 6 lutego b. roku z uwagi, że zaległych spraw kryminalnych w izbie kijowskiej niepodobna w prędkim czasie odsądzić, nie tylko dla niedostateczności kancelaryi, lecz i stąd, że i sami sędziowie, nie mogą mieć czasu wystarczającego, na rozbiór dawnych interesów, wraz z nowo-przychodzącymi, raczył rozkazać ustanowić w Kijowie tymczasową izbę sądu cywilnego, zamieniając na nie teraz istnąy komplet, wraz z jego kancelaryą; na sądenie zaś spraw nowo przychodzących, ustanowić izbę cywilną, do której mianowani będą od korony prezydent i radca, assessorami zaś w niej będą ci obywateli, którzy na wyborach bieżącego trylecia mieli najwięcej kresek i zostali zastępcami czyli kandytami. Tymczasowa izba ma odsądzić, w przeciągu jednego roku, wszystkie sprawy, które będą zalegały po dzień jej ustanowienia. Po ich ukończeniu, w naznaczonym zakresie, prezydent i radca będą mieli przed innemi prawo do zajęcia odpowiednich posad, assessorowie zaś pozostaną w tychże obowiązkach nadliczbowemi, i pobierać będą gażę, aż do końca trylecia. W razie nieukończenia spraw w czasie właściwym, po upływie zakresu gaża przestanie być wypłacaną, i członkowie, póki ich nie osadzą, równie jak i sekretarze, nie będą mogli otrzymać dymisyi, ani urlopu, ani używać wakacyi. Kancelarya nowej izby będzie urządzona na zwykłej stopie, i na nią, równie jak i na gażę członków, skarb ma wypłacić rocznie po 15,505 r. po ukończeniu zaś czynności izby tymczasowej kancelarya jej zostanie całkowicie rozpuszczoną.

N. Cesarz Jmć, w dniu 20 lutego b. r. na zdanie komitetu PP. Ministrów, raczył ustanowić za ogólne prawidło na przyszłość, iżby urzędnicy i szlachta, tudzież duchowni, za czyny ludzkości, dopełnione przez nich z narażeniem własnego życia na niebezpieczeństwo, niepodobające wszakże pod ustawę statutów orderowych, równie jak i ludzie klasy kupieckiej i innych niższych, przedstawiani odtąd byli do medalów z godłem: "za uratowanie ginących" Medale te, noszące się w petlicy, na wstędze orderu S. Włodzimierza, mają być dla wszystkich jednostajne, to jest srebrne, za szczególnie zaś czyny, lub za ocalenie kilku osób z wielkiem narażeniem się, dawane będą złote, również bez różnicy stanów. Ci zaś tylko te oba rodzaje medalów otrzymać będą mogli, którzy nigdy ani pod sądem ani pośledztwem nie byli, lub z zarzutów im czynionych zostali oczyszczeni.

(T. P.)

**HANOWER** Według tamtejszych dzienników słwny prawnik niemiecki Feuerbach, niedawno zmarły we Frankfurcie, w podróży którą był przedsięwziął dla pratarowania zdrowia, zginął od trucizny. Był jednym z tych, co się najtroskliwiej zajmowali losiem nieszczęśliwego Kaszra Hauser i on to najpilniej usiłował wysledzić jego zaborców.

### DZISIEJSZA POCZTA BERLINSKA.

**PRUSSY.** Wszystkie książki drukowane w państwie pruskim mają być oddawane w jednym egzemplarzu bibliotece Raczyńskich w Poznaniu, podobnie jak tamtejszej królewskiej. — Postanowienie królewskie z dnia 19 lutego odaje pod cenzurę, wszelkie książki polskie za granicami państwa drukowane.

**BELGIA** 9 Kwietnia w Brukselli panowała cisza najzupełniejsza: piechota weszła do miasta, jazda je otacza; wojsko już w nocy nie bivakuje.

**FRANCYA.** PARYŻ. 8 Kwietnia. Dnia tego, w izbie parów trwały narady nad uchwałą przeciw stowarzyszeniom. Vice-hrabia Dubouché oświadczył się przeciw tejże. Uważał przedstawione prawo, za krok stanowczy państwu i tak mówił. "Od dwóch miesięcy, powtarzają nam ciągle że polityczne towarzystwa rozszerzają się w kraju i wszystko podkopują. Taki stan czyż jest owocem kilku tygodni? czyliż to złe niema głębszych korzeni? Nie trzebaż tego szukać w samym rządzie, który zamierza panować wedle systemu tak z nim niezgodnego. Stowarzyszenia polityczne stawia

temu opór i to jest jedyuy walki powód. Ponieważ karta konstytucyjna, niedaje ministrom żadnego oręza mogącego im zapewnić zwycięstwo, przychodzą do nas z całą otwartością, żądają antikonstytucyjnych środków. Spodziewam się że izba im do tego nie poda ręki, naród baczny na prawa swoje, nieraz już tego dowiódł. Słyszycie panowie zewszestron wnoszone zazenienia, przeciw prawu rozbiéranemu, lecz jeżeli je przyjmiecie, w tedy będzie można słusznie sądzić, że jesteśmy w krytycznym położeniu. Z tego powodu, odwołuję się do rewolucyi lipcowej. Cóż ją ściągnęło? dowolny wyrok poparty 14tym artykułem dawnej konstytucyi. Czyliż zatem konieczność, do której się ustawicznie odwołują, i nie jest czém innym, jak rozwinięciem nieistniejącego już artykułu 14. Powagę korony podnieść zamierzają, ale nie myślą, że nie jest w naszej mocy ugodę zmienić, gdyśmy wszyscy zaprzysięgli Ściśnienie prawności stowarzyszeń, tylko lud rozjątrzy, a ja się gniewu jego lękam. Jakaż jest zasada nowego rządu, którą lud w ostatniej rewolucyi w ratuszu złożył? Monarchia otoczona ustawami rzeczypospolitej. Nie wypada zatem zmuszać go, do bronienia prawa; które wydrzeć mu zamierzają. Rząd ufa zwycięztwu: przeciw otwartemu buntowi, ale i Karol X miał tę wiarę: skutek politycznej walki zawsze jest niepewny, a gdy monarchia upadnie, tylko nam zostaną ustawy rzeczypospolitej. Niech to izba rozważy i tak postąpi, aby istnienie naszej ojczyzny nie było na los puszczone. Mimo ten głos jednak izba parów, przyjęła trzy artykuły tego prawa i to wielką większością.

**HISZPANIA.** w Madrycie panuje spokojność, dwóch gońców z tamtąd przybyło do Francyi, spotkawszy jedynie małe oddziały powstańców. Pod Estella gł. Lorenzo stoczył bitwę morderczą z powstańcami Alawy i Nawarry: musiał się przed niemi cofać, lecz następnie wsparty od Kweśady pobił ich, jeńców jak mówią rozstrzelawszy. — Kuryer angielski donosi że 6 do 7000 hiszpańskiego wojska istotnie do Portugalii wkroczyło. (G. P, S)

### CENA ZŁOTA I PAPIEROW PUBLICZNYCH.

Kraków dnia 20 Kwietnia 1834 roku.

Moneta konwencyjna żądają:	108 1/4	ofiarują	107. 3/4
Moneta pruska	— 101 5/4	—	101 1/3.
Dukaty ważne hollend:	— 19 . 25	—	19 . 20.
— pasirowe	— 19 . 18	—	19 . 15.
Listy zastawne licząc w to wartość kuponu bieżącego:	— 95 . 3/4	—	95 .

Gdy Pan Gąsiorowski Franciszek zażądał od podpisanego zadość uczynienia—mniemając się być obrażonym Listem mym z d. 6 b. m. do niego pisany.—Obok tego zaś oświadcza że Artykułem swym w Nrze 27 T. R. pod napisem Dzień Dłużnika zamieszczonym nie miał na celu ubliżyć mnie bynajmniej, ani mnie obrazić ani też szkodzić.—Niżej podpisany wyznając że tylko mniemanie jakoby artykuł powyższy mógł być w podobnym celu pisany zmusiło go do napisania Listu z dnia 6.—Które to mniemanie dzisiay oświadczeniem P. Gąsiorowskiego pod słowem honoru zupełnie usuniętym zostaje—pośpiesza z odwołaniem listu swego z d. 6 b. m. i r. i oświadcza że za mimowolną Obrazę P. Gąsiorowskiego tegoż przeprasza.

Kraków d. 19 Kwietnia 1834 r.

H. MEGISZEWSKI.